

Stanowisko OPZZ w sprawie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego niezgodności przepisów Traktatu o UE z Konstytucją RP

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych z zaskoczeniem przyjmuje orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego dotyczące niezgodności przepisów Traktatu o UE, podpisanego przez Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. To decyzja znacząco osłabiająca pozycję Polski w Unii Europejskiej. Przypominamy, że obecny skład Trybunału Konstytucyjnego jest obciążony konstytucyjną wadą wynikającą z niewykonania orzeczenia Trybunału z dnia 3 grudnia 2015 roku.

Przystępując w 2004 roku do Unii Europejskiej Polki i Polacy zgodzili się na związanie się prawami i obowiązkami Wspólnoty. Unia Europejska to nie restauracja, w której – jak z karty dań, będziemy wybierać sobie jakie instytucje i jakie przepisy prawne będą nam odpowiadały. Chcąc korzystać z przywilejów wynikających z członkostwa, musimy przestrzegać wartości, praw i obowiązków z tym związanych. Przypominamy, że zgodnie z art. 9 Konstytucji Polska

„przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego”.

Analogicznie, przecież jako związkowcy nie chcielibyśmy, aby Polska jako członek Międzynarodowej Organizacji Pracy realizowała tylko te fragmenty z ratyfikowanych Konwencji, które odpowiadają aktualnej władzy.

Przedstawianie przez niektórych polityków rzekomych korzyści wynikających z opuszczenia przez Polskę Unii Europejskiej jest demagogiczne i niezgodne ze stanem faktycznym. Pomijanie obecnego globalnego kontekstu geopolitycznego jest skrajnie nieodpowiedzialne.

Unia Europejska, dzięki jej prawemu i instytucjonalnemu dorobkowi społecznemu i pracowniczemu, należy do najlepszych miejsc do życia na świecie. Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej znacząco poprawiła się nam jakość życia i warunki pracy. Nie budzi wątpliwości, że swoboda przepływu pracowników w ramach jednolitego rynku przyczyniła się także do wzrostu wynagrodzeń pra-

cowników w Polsce. Musimy o tym pamiętać i być tego świadomi.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych stanowczo sprzeciwia się także coraz powszechniejszej retoryce rządzących przedstawiających Unię Europejską nie jako wspólnotę narodów, której Polska jest członkiem, ale jako byt odrębny od Polski. Polska jest pełnoprawnym państwem członkowskim Unii Europejskiej. Obywatele Rzeczypospolitej Polskiej to jednocześnie obywatele Unii Europejskiej. Unia Europejska to my!

za Kierownictwo OPZZ
Przewodniczący OPZZ
Andrzej Radzikowski

Papillon
DRUKARNIA OFFSETOWA

www.drukarniapapillon.pl
www.drukarniaopakowan.eu

pod semaforem

Zarząd Polregio za brak porozumienia ze związkami zawodowymi ws. wypłaty premii jubileuszowej.

OPZZ za zorganizowanie międzypokoleniowego projektu szkoleniowego usprawniającego współpracę.

Ruchy płacowe – cd

U następnym przewoźników zrzeszających członków ZZM udało się zapewnić załodze pieniądze rekompensujące koszty rosnącej inflacji. W Kolejach Śląskich za pomocą systemowych podwyżek wynagrodzeń, w Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej – dzięki dodatkowej gratyfikacji.

W Kolejach Śląskich rokowania w ramach sporu zbiorowego, wszczętego przez Międzyzakładowy Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych Regionu Śląsko-Dąbrowskiego w Katowicach, doprowadziły 29 lipca do podpisania porozumienia z pracodawcą. Z ramienia MZZMKRS-D pod dokumentem podpisali się przewodniczący organizacji Mariusz Szczurek oraz wiceprzewodniczący, a zarazem szef Koła w KŚ Jarosław Piprek.

Na mocy porozumienia pracownicy spółki otrzymają podwyżki od 1 października br., czyli wraz z pensją za ten miesiąc. Kwoty dla poszczególnych grup zawodowych nieco się różnią. Jeśli chodzi o maszynistów – wynosi ona 200 zł brutto. Zapisane zostały również zmiany w systemie premiowania, uwzględniające stałą premię w wysokości 980 zł brutto za dany okres rozliczeniowy.

W przypadku maszynistów instruktorów strony uzgodniły, że podwyżka dla nich zostanie uwzględniona w premii. Czyli od 1 października zmianie ulegnie sposób premiowania w sposób uwzględniający dodatkową w wysokości 300 zł brutto – za brak zdarzeń kolejowych z winy pracowników przydzielonych poszczególnym instruktorom.

Dokument zawiera także zapisy o rozpoczęciu prac nad zmianą treści układu zbiorowego spółki w zakresie gratyfikacji dla pracowników z okazji Święta Kolejarza i otrzymania odzna-

Przedstawiciele kierownictwa oraz poczet sztandarowy KŚ na obchodach Dnia Maszynisty

czeń resortowych oraz refundowania świadczeń przejazdowych przez pracodawcę.

Strony ustaliły ponadto, że rozmowy o kolejnych ewentualnych podwyżkach mogą być wznowione po zamknięciu pierwszego kwartału 2022 roku. Porozumienie płacowe kończy spór zbiorowy.

W Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej dodatkowe pieniądze dla załogi będą możliwe dzięki jednorazowej gratyfikacji z okazji Święta Kolejarza. Wyniesie ona 1500 zł brutto. ■

Dialog społeczny w Polregio

W Polregio nie udało się niestety doprowadzić do porozumienia dotyczącego premii z okazji 20-lecia spółki. Związki zawodowe wszczęły dialog społeczny ws. wdrożenia systemowej podwyżki w uposażeniu zasadniczym.

Jednorazowa premia miała przynajmniej częściowo zrekompensować pracownikom brak wzrostu wynagrodzeń od 2020 r., wysoką inflację, wzrost cen (benzyny o 25 procent w stosunku do ubiegłego roku) i generalnie kosztów życia. Zaproponowana na spotkaniu 13 października przez zarząd kwota okazała się jednak dalece niewystarczająca.

Związki zawodowe domagają się wdrożenia z dniem 1.11.2021 r. pod-

wyżki wynagrodzenia w uposażeniu zasadniczym w wysokości 700 zł dla pracowników wynagradzanych zgodnie z ZUZP. Uzasadniają ją spadkiem siły nabywczej pieniądza, wzrostem wynagrodzeń w innych dziedzinach gospodarki oraz w konkurencyjnych firmach kolejowych.

„Dla podtrzymania stanu zatrudnienia oraz przeciwdziałając odchodzeniu ze spółki kluczowych pracowników nie-

zbędne są działania na polu regulacji finansowych, które pozwolą zachować procesy przewozowe. Uważamy ponadto, że ogromny wysiłek oraz wielkie zaangażowanie pracowników w obliczu epidemii muszą zostać we właściwy sposób docenione i skutkować oczekiwanym wzrostem wynagrodzeń” – argumentują w wystąpieniu do prezesa Polregio Artura Martyniuka. ■

Co się odwlecze...?

W Sądzie Okręgowym w Rybniku 30 września odbyła się druga rozprawa apelacyjna naszego kolegi, skazanego przez sąd I instancji na pół roku więzienia w zawieszaniu za nieumyślne potrącenie osoby postronnej siedzącej nocą na torze kolejowym. Maszynistę Kolei Śląskich w walce o uniewinnienie wspiera kancelaria prawna Lex Secure, obsługująca ZZM.

Haniebny wyrok skazujący wydał Sąd Rejonowy w Raciborzu, kierując się opinią powołanego przez prokuratora biegłego z zakresu ruchu drogowego, który porównał prowadzenie pociągu do kierowania... autobusem przegubowym. Na niekorzyść maszynisty miał jakoby przemawiać tak-

że wynik eksperymentu procesowego, wykonywanego przez innego biegłego po raz pierwszy w życiu, o zupełnie innej porze roku i w odmiennych warunkach atmosferycznych. Cały proces można więc śmiało nazwać kompromitacją systemu sprawiedliwości.

Na wrześniowej rozprawie apelacyjnej w rybnickim sądzie przesłuchany został inny biegły – specjalizujący się w sprawach rekonstrukcji wypadków i zabezpieczenia ruchu kolejowego. Nie pozostawił suchej nitki na opinii biegłego sądu I instancji, który zeznał przed sądem, że się pomylił. – Dzisiaj mieliśmy okazję pierwszy raz rozmawiać z profesjonalnym biegłym, a nie z osobami z przypadku jak do tej

pory. Była to rzeczowa, merytoryczna wykładnia tego co miało miejsce. Biegły doszedł do wniosku, że potrzeba jeszcze kilka parametrów do opinii uzupełniającej – powiedział obrońca Jakub Lekston, z kancelarii Lex Secure.

Sąd wystąpi m.in. do Kolei Śląskich o udostępnienie zapisów nagłych hamowań z rejestratora pojazdu. Domagał się tego prokurator, podobnie jak powołania kolejnego... biegłego. Takie postępowanie może świadczyć o próbie przeciągania sprawy. Nasz kolega i całe środowisko maszynistowskie powinno zatem uzbroić się w cierpliwość. Miejmy jednak nadzieję, że – jak głosi przysłowie – co się odwlecze, to nie uciecze. ■

Wtórna traumatyzacja

Z perspektywy psychologa pracującego z maszynistami chciałbym zwrócić uwagę na ważne zjawisko. Sytuację gdy np. nie sam wypadek ze skutkiem śmiertelnym powoduje traumę, a zachowanie osób uczestniczących w wydarzeniach po – wywierające dodatkową presję na maszyniście i powodujące wystąpienie psychologicznych następstw.

Tak naprawdę chyba nikt nie jest gotowy na uczestniczenie w sytuacji, w której ginie lub ponosi ciężkie obrażenia inny człowiek. Zawsze będzie to zdarzenie zaskakujące, trudne i traumatyczne, wymagające procesów adaptacyjnych i uruchomienia mechanizmów obronnych. W szybkim uporaniu się bardzo dużą rolę odgrywa nasze doświadczenie, ale i środowisko w jakim funkcjonujemy oraz osoby z jakimi mamy kontakt bezpośrednio po zdarzeniu. Im bardziej sprzyjające otoczenie, tym efektywniejszy proces adaptacyjny i większa szansa na pozytywne przejście procesu i zniwelowanie ryzyka wystąpienia negatywnych następstw, jak ASD lub PTSD. Z tego powodu zaleca się jak najszybszy powrót po wypadku do domu, a nawet kilka dni odpoczynku.

W psychologii pierwsze 48 godzin od wypadku to czas szczególny, w którym z osobą postępuje się bardzo ostrożnie, odpowiadając na jej potrzeby bez zbędnego poruszania kwestii wypadkowych i rozmowy o emocjonalnej sferze wypadku. Tak by nie przypominać traumatycznych zdarzeń, jeśli sam uczestnik nie

chce o nich mówić. Dużą rolę pełni wtedy rodzina i jej wsparcie. Równie ważne jest wsparcie płynące od kolegów i przełożonych, którzy powinni wykazywać się zrozumieniem tego, jak trudny emocjonalnie jest to okres.

Na szkoleniach maszyniści zwracają uwagę na to, że jednym z trudniejszych etapów radzenia sobie z traumą wypadku jest radzenie sobie z lękiem powstającym na bazie doświadczenia kontaktu z różnego rodzaju służbami i obawą przed „wypaczoną oceną sytuacji”, wynikającą z braku znajomości realiów kolejowych. O ile psycholog jest nakierowany na pomoc maszyniście, rodzina stanowi najbliższy krąg wsparcia społecznego, a koledzy i przełożeni rozumieją powagę sytuacji (mając np. swój własny bagaż podobnych doświadczeń) to policja i prokurator są przede wszystkim nakierowani na jak najszybsze zebranie informacji i zamknięcie sprawy. Powoduje to często dodatkowy stres dla uczestnika i ryzyko wystąpienia tzw. wtórnej traumatyzacji.

Nie mamy wprawdzie wpływu jak będą zachowywać się inni w stosunku do nas podczas zdarzenia, jak będą je oceniać i interpretować, ale przede wszystkim mamy kontrolę nad tym, co sami myślimy o sobie. To nasza ocena i nasze myślenie będzie budowało poczucie bezpieczeństwa lub jego brak i może decydować jak szybko sobie poradzimy. ■

Jakub Niklas

Powypadkowe Wsparcie Psychologiczne
jakub.niklas@ipron.pl

Z prac sektorów

Na przełomie września i października sektory ZMZ obradowały w trybie zdalnym i... pilnym. Dynamika związana było z sytuacją największych przewoźników.

Mowa o Sektorze Przewozów Towarowych i Sektorze Przewozów Pasażerskich oraz kwestiom poświęconym spółkom PKP Cargo i Polregio. Wypracowane w toku dyskusji stanowiska przełożyły się na wymierne decyzje. O jednych informujemy już teraz (patrz str. 3), inne zakomunikujemy w Głosie Maszynisty w stosownym, późniejszym czasie.

Nowy koncept pociągów PKP Intercity

Obchodzące w tym roku 20-lecie swojego istnienia PKP Intercity wkracza w kolejny etap działalności z planem wypracowania nowego standardu podróżowania koleją.

Kontynuując największy program inwestycyjny „PKP Intercity – Kolej Dużych Inwestycji” do 2030 roku Spółka zainwestuje 19 mld zł w nowoczesny tabor: wagony, lokomotywy, elektryczne zespoły trakcyjne, a także piętrowe składki wagonowe typu push-pull.

Równolegle z przygotowaniem kolejnych przetargów PKP Intercity pracuje nad nowym konceptem nowoczesnych wagonów, które w najbliższych latach pojawią się na torach. Zmiana podejścia do projektowania ma sprawić, by pociągi jutro były jeszcze bardziej komfortowe, przyjazne i w pełni funkcjonalne.

Pierwsze koncepty dotyczą piętrowych składów wagonowych typu push-

-pull wraz z lokomotywami wielosystemowymi, na zakup których PKP Intercity ogłosiło w lipcu br. postępowanie w trybie dialogu konkurencyjnego. Przewoźnik planuje wzmocnić swoją flotę 38 składami wraz z 45 lokomotywami. Rozstrzygnięcie postępowania wstępnie planowane jest na pierwszy kwartał przyszłego roku.

W ciągu kilku najbliższych lat flota PKP Intercity przejdzie wielkie zmiany. Poza zakupem składów typu push-pull przyczyni się do tego m.in. projekt, na który przetarg spółka planuje ogłosić w pierwszym kwartale 2022 roku. PKP Intercity zamierza kupić 300 wagonów z opcją na dodatkowe 150 pojazdów. Oferta PKP Intercity ma jak najlepiej odpowiadać na potrzeby różnych

grup pasażerów i różnorodne preferencje, dlatego to zamówienie ma objąć zróżnicowane wagony – zarówno pierwszej jak i drugiej klasy, przedziałowe i bezprzedziałowe, dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dostosowane do przewozu rowerów, restauracyjne oraz dziennie-nocne, umożliwiające komfortowe podróże w nocy. Wagony będą projektowane już w oparciu o nowe podejście do designu.

Jednością silni

Przedstawiciele ZMZ wzięli udział w międzynarodowym projekcie szkoleniowym OPZZ dotyczącym tzw. partnerstwa międzypokoleniowego. Czyli połączenia doświadczenia i młodzieńczej witalności w działalności związkowej.

Jego częścią była m.in. dyskusja na temat budowania siły związków zawodowych w kierunku doprowadzenia do ich rewitalizacji. Kluczem do tego jest właśnie partnerstwo międzypokoleniowe. O tym jak łączyć starszych i młodszych związkowców rozmawiali m.in. przedstawiciele ścisłego kierownictwa OPZZ, przewodniczący branż

oraz członkowie Komisji Młodych OPZZ. Naszą organizację reprezentowali prezydent Leszek Miętek i przewodniczący Sektora Przewozów Towarowych ZMZ Tomasz Pietrek.

W toku dyskusji powstała diagnoza dotycząca zaangażowania młodych w działalność w związkach zawodowych. W krajach Europy Środkowo-Wschodniej jest ono sto-

sunkowo nisko z kilku powodów, m.in. kryzysu tzw. społeczeństwa obywatelskiego, przedstawiania związków w złym świetle i krytycznej oceny ich działalności w mediach głównego nurtu, czy braku edukacji szkolnej w tym zakresie na poziomie choćby minimalnym. Pewne zagadnienia stosunkowo łatwo jednak usprawnić „we własnym zakresie”. Z jednej strony poprzez akty-

W skrócie

PKP CARGO. Rada nadzorcza spółki podjęła 18 października uchwały na mocy których z pełnionych funkcji zostali odwołani prezes Czesław Warszewicz oraz członkowie zarządu: ds. finansowych Leszek Borowiec, ds. operacyjnych Witold Bawor oraz ds. handlowych Piotr Wasaty. Rada podjęła również uchwałę o delegowaniu Władysława Szczepkowskiego do wykonywania czynności prezesa PKP Cargo na okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz powierzyła mu pełnienie obowiązków prezesa zarządu.

PKP INTERCITY. W siedzibie spółki 14 października odbyło się spotkanie kie-

rownictwa z partnerami społecznymi. Głównym tematem rozmów było spełnienie wymogów wynikających z Umowy PSC ws. podniesienia motywacji pracowników, tj. „...Przewoźnik jest zobowiązany do utworzenia mechanizmu/systemu premiowania w celu dodatkowej motywacji osób, których praca przyczynia się do osiągnięcia celów Umowy...”, a także kontynuacja rozmów ws. podwyżki wynagrodzenia pracowników. W tej sprawie strona społeczna połączyła siły i dalsze rozmowy z pracodawcą będą odbywały się wspólnie.

Trzecim zagadnieniem była kwestia konieczności modyfikacji systemu wynagrodzenia w spółce, strony zgodnie stwierdziły o konieczności takich działań. Następne spotkanie odbędzie się 4 listopada. ■

wizm i zaangażowanie zamiast bierności oraz czekania na mannę z nieba, z drugiej – umożliwienie większej partycypacji młodzieży w strukturach decyzyjnych, przyjazne podejście typu niższe składki i dotarcie do grup marginalizowanych, niedostatecznie reprezentowanych na rynku pracy.

Owocem projektu są wypracowane zalecenia i wskazówki, których wdrożenie leży w interesie wszystkich. Bez zaangażowania młodych, bez wymiany wiedzy i dobrych relacji międzypokoleniowych ruch związkowy stoi przed widmem wygaszania i zaniku. Nikt chyba nie ma wątpliwości, że wówczas skutki dla rynku pracy będą opłakane, dlatego przywołując wieszczkę Mickiewicza: „razem, młodzi przyjaciele”. ■

Smutna uroczystość

Rodzina zmarłego przewodniczącego ZKM w Tarnowie Stanisława Jezierskiego odebrała przyznane Mu odznaczenie „Zasłużony dla ZKM”.

Po odczytaniu aktu nadania przez przewodniczącego Koła ZKM w Tarnowie Leszka Molka medal przekazany został wdowie oraz synowi zmarłego. O uhonorowanie Stanisława Jezierskiego odznaką „Zasłużony dla ZKM” Międzyzakładowy Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Nowym Sączu wystąpił do Kapituły Odznaczenia jeszcze w 2020 r. Pandemia koronawirusa i związane z nią obostrzenia sprawiły jednak, że w zeszłym roku obchody Dnia Maszynisty zostały odwołane, a tym samym nie doszło do dekoracji laureatów. W tym roku udało się je zorganizować w Bornem Suliniowie, gdzie wręczano odznaczenia „Zasłużony dla ZKM” łącznie za lata 2020–21. Stanisław Jezierski tej chwili niestety nie doczekał. Miał 58 lat.

W uroczystości 1 października uczestniczyli również Tadeusz Stachaczyński, przewodniczący MZZMK w Nowym Sączu oraz członkowie Rady Koła ZKM w Tarnowie Witold Rostocki i Kazimierz Malisiewicz. Z biura Koła ZKM w Tarnowie wszyscy przemieścili się na cmentarz, by zmówić krótką modlitwę oraz zapalić znicze.

MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI

20
lat
PKP
CARGO

PKPCARGO

PKP CARGO
– siła logistyki

www.pkpcargo.com

infolinia@pkpcargo.com

Ważny jubileusz

ZZM wsparł rocznicę obchodów 75-lecia Lokomotywni Szczecin Port Centralny – największej na Pomorzu Zachodnim i niezwykle zasłużonej, będącej m.in. kuźnią kadr polskiego kolejnictwa w regionie.

Po II wojnie światowej, w 1946 r., polscy kolejarze przejęli zaplecze trakcyjne na stacji Szczecin Port Centralny i rozpoczęli obsługę pociągów towarowych na potrzeby szczeecińskiego portu. Nowe obiekty wraz z zapleczem eksploatacyjno-socjalnym dla trakcji elektrycznej i spalinowej powstały w latach 80. ub. w. Lokomotywnia Szczecin Port Centralny przejęła znaczącą część pracy w Pomorskiej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowej – zarówno w ruchu pasażerskim, towarowym, jak i manewrowym. Po zmia-

nach organizacyjnych na kolei stanowiła bazę kadrową i sprzętową dla spółek PKP Cargo i PKP Intercity

Przewoźnicy ci wraz z PKP SA, Fundacją Grupy PKP oraz ZZM objęły patronat nad wydarzeniem, które odbyło się 25 września. W trakcie konferencji z udziałem m.in. byłych pracowników lokomotywni nie mogło zabraknąć maszynistowskich akcentów. Uhonorowany został Bernard Jarzembowski, jeden z założycieli ZZM po reaktywacji, członek pierwszej Komisji

Dekoracja „Zasłużonego dla ZZM” Bernarda Jarzembowskiego

Konferencja z udziałem byłych pracowników Lokomotywni Szczecin Port Centralny

Obrony Praw Pracowniczych ZZM, ostatni przewodniczący Rady Okręgowej ZZM w Pomorskiej DOKP. Odznakę „Zasłużony dla ZZM” wręczył mu – w imieniu prezydenta Leszka Miętka – wiceprezydent Krzysztof Ciećka.

W programie obchodów było m.in. zwiedzanie obiektu. Na pierwszym planie od lewej dyrektor Zakładu Zachodniego PKP Cargo Mirosław Uruski, wiceprezydent ZZM Krzysztof Ciećka i Arkadiusz Kotkowski

Szczecin, dnia 25 września 2021 roku

Szanowny Pan
Leszek Miętek
Prezydent
Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych
w Polsce

W imieniu zasłużonych pracowników Lokomotywowni Szczecin Port Centralny, którzy uczestniczyli w bardzo uroczystym spotkaniu z okazji przypadającej w bieżącym roku 75 rocznicy rozpoczęcia działalności lokomotywowni po zakończeniu II wojny światowej, serdecznie dziękujemy za pomoc i zaangażowanie w organizację tej uroczystości.

Dzięki Pana pomocy mogliśmy uhonorować zaproszonych byłych i obecnych pracowników okolicznościowym medalem oraz przekazać publikację opisującą historię tej lokomotywowni.

W miłym spotkaniu koleżeńskim i w towarzystwie dostojnych gości mogliśmy także, czasem po wielu latach, porozmawiać z byłymi pracownikami i jeszcze raz podziękować im za ogromny wkład pracy w budowę i eksploatację tej nowoczesnej i największej lokomotywowni na Pomorzu Zachodnim.

Mamy nadzieję, że spotkanie to pozostanie w pamięci naszych pracowników.

Raz jeszcze dziękujemy za pomoc i życzymy sukcesów w pracy zawodowej dla dobra kolei polskich.

Za komitet organizacyjny
Józef Jastrzębski
Michał Lewandowski

MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI

**Dziękujemy
za wspólne
podróże**

#ŁącząNasWspólneRelacje

Trako na plus

Pandemia koronawirusa sprawiła, że tegoroczne Międzynarodowe Targi Kolejowe Trako przysłały wyjątkową rangę – stały się zarazem najważniejszą imprezą branżową tego typu na naszym kontynencie. Zarówno liczba wystawców, jak i odwiedzających robiły duże wrażenie.

Fot. MTG SA

Jak podali organizatorzy z MTG Polska, XIV edycja Trako przyciągnęła rekordową liczbę uczestników. Na gdańskich obiektach Amberexpo między 21 a 24 września każdego dnia przewijało się średnio po ok. 20 tysięcy osób (ogółem z 39 krajów), a targi zgromadziły ponad 500 wystawców z całego świata. Niewątpliwie świadczy to o rosnącym zapotrzebowaniu, które nadspodziewanie okazało się jeszcze większe niż przed pandemią.

Tradycyjnie przy blaskach fleszy podpisywane były kontrakty biznesowe i porozumienia o współpracy. Wysoką frekwencję notowały liczne debaty i konferencje dotyczące m.in. rozwoju kolejnictwa, nowych technologii i rozwiązań – z udziałem przedstawicieli rządu oraz ekspertów. Po raz trzeci na Trako zagościły Dni Edukacji i Kariery, cieszące się dużym zainteresowaniem młodzieży i nie tylko. Dla wystawców stanowią dobrą okazję by przedstawić oferty pracy, staży i praktyk, a dla szukających pracy w branży – zaprezentować się np. na prelekcjach, czy warsztatach.

Premiera lokomotywy wodorowej Pesa. W kabinie pojazdu prezydent ZZM Leszek Miętek, wiceprezydent Sławomir Centkowski oraz Jarosław Sromala

Alstom zademonstrował wodorową Coradię iLint

PKP Intercity pokazała Griffina z Newagu w jubileuszowych barwach oraz wagon do przewozu wojska z FPS H. Cegielski

Szczególną uwagę wzbudziła ekspozycja taboru, która po raz pierwszy odbyła się w nowej, w sensie zmodernizowanej i dostosowanej pod tym kątem, przestrzeni torów wystawienniczych stacji Gdańsk Zaspas Towarowa oraz Gdańsk Stadion Expo. Na jeden dzień zawitał tam uruchomiony z okazji Europejskiego Roku Kolei pociąg specjalny „Connecting Europe Express”. Bodaj największą uwagę przykuła premiera prototypu pierwszej polskiej lokomotywy wodorowej. Jak informuje producent, czyli bydgoska Pesa,

lokomotywa SM42 6Dn jest manewrową lokomotywą 4-osową z silnikami trakcyjnymi o mocy 4×180 kW. Została wyposażona w innowacyjne źródło zasilania, którym jest zero emisyjny napęd wodorowy. Za wytwarzanie energii odpowiedzialne są dwa ogniwa wodorowe o mocy 85 kW, pobierające wodór ze zbiorników o łącznej pojemności 175 kg. Z danych producenta wynika ponadto, że jedno tankowanie pozwala na dobową pracę manewrową lokomotywy, która przechodzić będzie teraz testy i badania.

Innowacyjny pojazd Pesy dobrze wpisuje się w światowe trendy wdrażania technologii wodorowych w transporcie szynowym, mające na celu ograniczenie emisji CO₂. Dowiodła tego prezentacja pociągu Coradia iLint wyprodukowanego przez Alstom, czyli pierwszego na świecie pociągu wodorowego sprawdzonego w komercyjnym ruchu kolejowym. Zaprojektowanego i zbudowanego w niemieckich zakładach w Salzgitter, lecz którego poszycia nadwozia są produkowane w chorzowskiej fabryce Alstomu. ■

Wagon panoramiczny Connecting Europa Express. Fot. Archiwum PKP Intercity

Obchody regionalne

Kilka naszych organizacji wzorem wcześniejszych lat postanowiło na swój sposób uczcić wyjątkową okazję, jaką jest coroczne maszynistowskie święto.

W Ochothnicy Dolnej ponad 50 pracowników PKP SKM w Trójmieście stworzyło w dniach 24–26 września niesamowitą atmosferę, dzięki której wypoczynek, zabawa oraz wspólne górskie wycieczki z pewnością zostaną na dłużej w pamięci. Po rocznej przerwie tradycji stało się zadość.

Spotkania maszynistów w takiej liczbie i w jednym miejscu nie zdarzają się często. Znamy się i często widzimy na szlaku, ale spotkania gdzie możemy razem być na jednym statku podczas rejsu po Za-

lewie Czorsztyńskim, bawić się w góralskiej chacie czy choćby korzystać ze spa z pewnością stwarzają możliwość lepszej integracji. W tym roku swoją obecnością zaszczycił nas prezes spółki Maciej Lignowski, który podziękował za ogrom pracy w nowej rzeczywistości, jaką niewątpliwie było zderzenie się ze skutkami pandemii.

Specjalnymi okolicznościowymi medalami i dyplomami wspólnie podziękowaliśmy członkom naszej organizacji za jubileusze długoletniej pracy. W imieniu swoim i wszystkich uczestników ser-

decznie dziękujemy gospodarzom obiektu „Spa Jurkowski” w Ochothnicy Dolnej, a w szczególności naszym Kolegom, którzy pracowali w tych dniach, dzięki czemu mogliśmy korzystać z wypoczynku.

Krzysztof Apostel

Regionalne Terenowe Koło Emerytów i Rencistów ZZM w Piotrkowie Trybunalskim zorganizowało obchody Dnia Maszynisty 26 września. Uroczystość poprzedziła Eucharystia w Sanktuarium Matki Bożej Trybunalskiej. Następnie wraz z gośćmi z Terenowego Koła Emerytów i Rencistów ZZM z Sierpca, ZZM Białostok oraz profesorem dr hab. Pawłem Soroką przy muzyce uczestniczyliśmy w uroczystym seminarium, wspominając minione lata. Dziękując Świętej Katarzynie za opiekę i prosząc o zdrowie oraz etos służby dla maszynistów czynnych zawodowo.

Marek Kraska

Zakładowa Organizacja Związku Zawodowego Maszynistów w Gdyni w CT Północnym zorganizowała lokalne obchody Dnia Maszynisty 4 października w hotelu Carina w Tczewie.

Na spotkaniu zostały wręczane odznaczenia honorowe „Zasłużony dla Zakładowej Organizacji ZYM w CT Północny”, które wręczał prezydent ZYM Leszek Miętek wraz z przewodniczącym Rafałem Latuszewskim.

Na zdjęciu od lewej stoją: Rafał Latuszewski, dyrektor PKP Cargo S.A. Północny Zakład Spółki w Gdyni Jan Szerszeń, odznaczeni: Sławomir Chojnacki, Jan Grzebiński, Zbigniew Lewiński, Michał Magulski, wdowa po niedawno zmarłym (25 września) Wiesławie Rybackim – Ilona, a także prezydent Leszek Miętek. (raf)

W obiektywie

Nasi koledzy z Nadwiślańskiego ZYM zaangażowali się w obchody 160-lecia kolei w Toruniu. Na głównym toruńskim dworcu 19 września na zwiedzających czekała m.in. wystawa taboru kolejowego, w tym parowozów, a także symulator jazdy pociągiem. Swoje podwoje szeroko otworzyła także Kolejowa Izba Tradycji w Toruniu. ■

Podziękowanie

Dzień dobry

W marcu br. zwracałam się do Państwa z prośbą o udostępnienie informacji o możliwości przekazania 1% dla córki Wiktorii Łukomskiej.

W dniu dzisiejszym, chciałam w imieniu swoim, córki oraz w imieniu Pana Leona Gójskiego, serdecznie podziękować za okazane zainteresowanie i pomoc z Państwa strony.

Dzięki szerokiemu nagłośnieniu sprawy, na subkoncie córki w Fundacji „Słoneczko” pojawiają się wpłaty, przekazane dla Wiktorii w trakcie składania zeznania podatkowego (1%).

Dziękuję wszystkim i każdemu z osobna, za tak szeroki odzew.

Wsparcie, które od Państwa otrzymaliśmy pomoże nam udźwignąć koszty związane z chorobą naszego dziecka. Ponadto, daje nam poczucie, że nie jesteśmy w tej sytuacji całkiem sami.

Raz jeszcze szczerze dziękuję!

Z poważaniem

Olga Łukomska

Nie mówimy żegnaj

Kolejni nasi koledzy dojechali szczęśliwie do stacji emerytura.

Z dniem 5 sierpnia po 40 latach pracy odszedł na zasłużoną emeryturę Roman Śmiałek. Rozpoczął jako uczeń Kolejowej Szkoły Zawodowej w Kluczborku. Po jej ukończeniu i trzech latach pracy ukończył kurs na pomocnika maszynisty trakcji parowej, a w 1986 r. trakcji elektrycznej. Po kolejnych trzech latach kursu i pracy jako pomocnik uzyskał prawo kierowania lokomotywami elektrycznymi i w latach 1989–2021 pracował jako maszynista (od 1993 jako starszy maszynista) pojazdów trakcyjnych.

Podziękowanie za długoletnią pracę złożyli koleżanki i koledzy z Sekcji Kluczbork.

(PW)

Grzegorz Woźniak podczas ostatniej jazdy przyprowadził 27 sierpnia pociąg Swarozyc 68105 do stacji Szczecin Główny.

Rozpoczął pracę w PKP w Lokomotywowni Szczecin Port Centralny 1 września 1983 r. Od 1985 r. maszynista elektrycznych pojazdów trakcyjnych. Od września 2008 r. w PKP Intercity.

(BC)

Z dniem 30 września po ponad 43 latach pracy przeszedł na zasłużoną emeryturę Andrzej Mikołajczyk.

W PKP od 1982 roku. Od początku w drużynach trakcyjnych – kolejno jako pomocnik maszynisty spalinowych pojazdów trakcyjnych, maszynista spalinowych i elektrycznych pojazdów trakcyjnych. W czasie swojej długoletniej pracy wyszkolił wielu wartościowych maszynistów.

Podziękowanie za długoletnią pracę złożyli Andrzejowi Mikołajczykowi zwierzchnicy oraz koleżanki i koledzy z PKP Cargo Centralny Zakład Spółki, Sekcja w Białymstoku.

(JS)

Grzegorz Benc podczas ostatniej jazdy przyprowadził 17 września do stacji Białogard pociąg 48103 „Szyndzielnia”. Rozpoczął 1.09.1979 r. w Parowozowni I klasy Białogard na stanowisku elektryka. W 1980 r. uzyskał uprawnienia pomocnika traktacji spalinowej. W 1986 r. pozytywnie złożył egzamin na maszynistę traktacji spalinowej, a w 1993 r. – traktacji elektrycznej.

Od września 2008 r. w PKP Intercity.

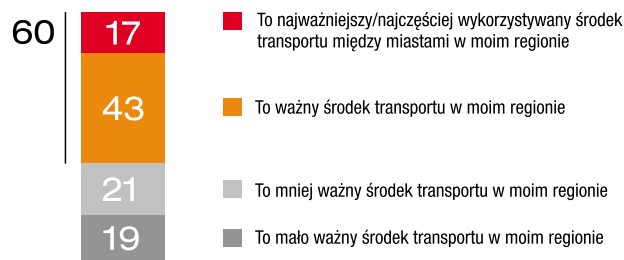
(BC)

Barometr

Znaczenie kolei regionalnych dla lokalnych społeczności

Źródło: Badanie Minds&Roses na zlecenie Polregio pn. „Kolej regionalna i wykluczenie komunikacyjne”, wrzesień 2021

LICZBA MIESIĄCA

O tyle procent wzrosły we wrześniu 2021 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych, w porównaniu do września 2020 r., podał Główny Urząd Statystyczny

Cytat miesiąca

**TO JA
JESTEM AUTOREM**

NAZWY PKP AUTOBUS

Minister infrastruktury Andrzej Adamczyk na temat nowej spółki mającej uzupełnić ofertę przewoźników kolejowych. Polskie Radio Jedynka, 17.10.2021

Z żalem zawiadamiamy,
że zmarł były maszynista PKP Intercity Łódź

SŁAWOMIR DOMOWICZ

Rodzinie i bliskim

wyrazy współczucia

składają

koledzy

ze Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych
w Łodzi

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość
o odejściu naszego kolegi
wieloletniego pracownika CS Natura Tour

JACKA SZELIGI

Najbliższym

wyrazy współczucia

i najszczerze kondolencje

składają

Zarząd i Pracownicy CS Natura Tour

Z żalem informujemy, że 28 września 2021 r.
zmarł w wieku 56 lat
podczas pełnienia służby na lokomotywie
nasz Kolega maszynista

ANDRZEJ STRÓJWĄS

Członek Koła ZZM w Żurawicy

Rodzinie i bliskim

wyrazy głębokiego współczucia

składają

Zarząd oraz członkowie MZZMK w Nowym Sączu

Z żalem zawiadamiamy, że 27 września 2021 r.
odszedł na wieczną służbę w wieku 65 lat
nasz Kolega

JACEK SKAŁKA

Członek Koła Emerytów MZZMK
w Czechowicach-Dziedzicach

Rodzinie i bliskim

wyrazy współczucia

składają

koledzy z MZZMK w Czechowicach-Dziedzicach

Zaproszenie

Krajowe Duszpasterstwo Kolejarzy zaprasza wszystkich pracowników kolei, emerytów, rencistów i przyjaciół z rodzinami na pielgrzymkę

Pielgrzymujemy do tronu Matki Bożej Częstochowskiej, Królowej Polski z przesłaniem „Wszystko postawiłem na Maryję”. U stóp Jasnogórskiej Pani będziemy dziękować za nauczanie i świadectwo życia Prymasa Tysiąclecia, bł. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, a także modlić się o duchowe owoce jego beatyfikacji.

Będziemy prosić, by jego przykład wytyczał w naszych sercach i umysłach drogę prawdy i nawrócenia, umacniał naszą wiarę i ufność w moc zawierzenia Maryi. Abyśmy jako wspólnota kolejarzka świadczyli o naszej chrześcijańskiej tożsamości.

Madzieryńskiej opiece Maryi zawierzymy nasze Rodziny i Polskie Koleje. Ufamy, że w łączności duchowej z nami będą modlić się kolejarze z Białorusi, Francji, Słowacji i Węgier.

Pielgrzymka rozpocznie się w sobotę 6 listopada o godz. 18.00 konferencją w Bazylice Jasnogórskiej, a zakończy w niedzielę 7 listopada o godz. 11.00 uroczystą Mszą św. na szczycie Jasnej Góry. Naszej modlitwie w tym roku będzie przewodniczył arcybiskup Stanisław Budzik, metropolita lubelski.

Drodzy Kolejarze!

Dołączcie starym, by z wielką rodziną polskich kolejarzy wziąć udział w tym modlitewnym spotkaniu, w podzięce za wyniesienie na ołtarze niezłomnego obrońcy wiary i wielkiego orędownika polskiego narodu. Przybądźcie w asyście pocztów sztandarowych do Matki Bożej Częstochowskiej, „tam gdzie bije serce narodu w sercu Matki” (Jan Paweł II). Niech Wasza obecność będzie świadectwem wierności i przynależności do Chrystusa i Jego Matki.

Pragniemy prosić o błogosławieństwo we wszystkich sprawach, które dotyczą całego kolejarzkiego środowiska. „Per Mariam – Soli Deo!” – Przez Maryję – Jedynemu Bogu.

Z wyrazami szacunku i pamięcią w modlitwie

Krajowy Duszpasterz Kolejarzy
Ks. Eugeniusz Zarębski

Jasna Góra 2021

WSZYSTKO POSTAWIŁEM NA MARYJĘ

W duchu dziękczynienia Panu Bogu i Matce Najświętszej za Kardynała Stefana Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia

6 listopada 2021 r. – sobota

Punkt kontaktowy na Jasnej Górze czynny od godz. 15.00

18.00 – Powitanie pielgrzymów w Bazylice – Krajowy Duszpasterz Kolejarzy ks. Eugeniusz Zarębski

18.15 – Konferencja: *Wypetnienie Jasnogórskich Słubów Narodu warunkiem naszego miejsca w Europie* – prowadzący Mieczysław Ryba dr hab. nauk humanistycznych, profesor KUL

19.15 – Droga Krzyżowa na wałach – przewodniczący ks. Krzysztof Buchholz, diecezja bydgoska.

„Gdy znikły sztandary i korony, gdy walły się moce i ustroje – jeden znak nigdy nie zniknął z drogi narodu polskiego: znak Krzyża” (kard. Wyszyński)

21.00 – Apel Jasnogórski – ks. Grzegorz Szewczyk, diecezja krakowska

21.30 – Pastórka Maryjna w Bazylice – przewodniczący ks. E. Zarębski, homilia – ks. Leonard Poloch, diecezja poznańska

♦ Po Mszy św. koncert w hołdzie Prymasowi Tysiąclecia Kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu – Anna Rogowicz i Orkiestra Kolejowa z Siedlec

23.30–4.00 – Czuwanie przed Cudownym Obrazem. *Maryjo umocnij nas w wierze, daj nam moc odnowy życia w duchu Bożych przykazań z Ewangelii Chrystusową w dłoni*

7 listopada 2021 r. – niedziela

6.00 – Odbłonięcie Cudownego Obrazu i Msza św. Przewodniczący ks. Grzegorz Gut, diecezja lubelska.

Homilia – ks. Marek Wende, diecezja gdańska

9.00–10.30 – Sala Papieska: „Jasna Góra ratunkiem i mocą w odnowie wiary narodu polskiego” – panel. Spotkanie duszpasterzy kolejarzy, rodzin kolejarzów, Ministrów Infrastruktury, pracowników i administracji kolei, związków zawodowych – prowadzący: ks. Ryszard Marcinak

10.00 – Procesyjne wejście pocztów sztandarowych na Szczyt Jasnej Góry z Alei NMP. Zbiórka o godz. 10.00 przy pomniku bł. ks. Jerzego Popiełuski (tel. kontaktowy 698 689 699)

10.30 – „Maryjo, Tyś naszą nadzieję...” – program słowno-muzyczny z orkiestrą z Siedlec

11.00 – Uroczysta Suma – przewodniczący i homilię głosi ks. abp Stanisław Budzik metropolita lubelski.

Powitanie pielgrzymów – Przeor Jasnej Góry ♦ Komentarz liturgiczny – ks. Rafał Grzesik, diecezja rzeszowska ♦ Procesja z darami ołtarza ♦ Poświęcenie sztandarów ♦ Po Komunii św. – Akt zawierzenia kolejarzów rodzin ♦ Podziękowanie ♦ Na Mszy św. gra orkiestra kolejowa z Siedlec

Kontakt:
608 017 384
608 669 285
661 916 012

Tematem głównym wykładu w ramach Słubów B-B Warszawa

XXXVIII Ogólnopolska Pielgrzymka Kolejarzy

Z NAMI ZAJEDZIESZ DALEKO!

Etos

Honor

Patriotyzm

Służba

Uznanie

Odpowiedzialność

Profesjonalizm

ZZM

ZWIĄZEK ZAWODOWY MASZYNISTÓW KOLEJOWYCH W POLSCE
Działamy od 1919 roku.
Jeśli chcesz do nas dołączyć,
na stronie www.zzm.org.pl znajdziesz dane teleadresowe
do organizacji związkowych zrzeszonych w ZZM

Humor

Dwie koleżanki rozmawiają przez telefon. I tak dobrych 20 minut, najpierw o pogodzie, potem o ciuchach i innych mniej ważnych sprawach. Nagle jedna mówi:

– Wiesz, bo my to się z Jackiem Kochamy.

– Aaaa, rozumiem. Trzeba było tak od razu mówić. Zadzwoń w takim razie jak skończycie.

Zięć do teściowej:

– Gdzie mama jedzie?

– Na cmentarz.

– A kto rower przyprowadzi?!

Pytanie na rozmowie rekrutacyjnej:

– Proszę opowiedzieć coś o sobie.

– Ojej, może lepiej nie. Naprawdę bardzo chciałbym dostać tę pracę.

Fryzjer do klienta w salonie podczas strzyżenia:

– Powoli zaczyna pan siwieć.

– To nic dziwnego zważywszy na pańskie tempo pracy.

W świetlicy szpitalnej pielęgniarka podchodzi do jedynego pacjenta, który ogląda telewizję.

– Już północ, proszę wyłączyć telewizor. Teraz idziemy do łóżka.

– A jak nas ktoś przyłapie?

Pracownik dzwoni do szefa:

– Szefie, spóźnię się do pracy. Mam problem z oczkami.

– Jaki?

– Niedawno je otworzyłem.

– Mamo, jak poznałaś tatusia?

– Dzięki nowoczesnej technologii.

– Przez internet?

– Nie kochanie, dzięki testom DNA.

Fraszki Jerzego Szulca

PROPAGANDA

*Klituś-bajduś, tere-fere, baju-baju
Na zielonej wyspie cuda są jak w raj.*

PRASA

*Takie były naciski
Że wyciekły gdzieś zyski.*

PARTYJKA

*I asy mogą też mieć przegrane
Gdy coś jest z góry ukartowane.*

ZLUSTROWANY

*Był wzorem moralnym do naśladowania
I się okazało, że to kawał drania.*

Modelarstwo

Nasi koledzy, maszyniści z Zachodniopomorskiego ZZM PKP IC Szczecin, przy okazji 75. rocznicy Lokomotywni Szczecin Port Centralny zaprezentowali licznie przybyłym gościom pokaz modeli kolejowych – zarówno w ruchu, jak i gablotach.

(jag)

Filatelistyka

Poczta Hiszpanii wydała pamiątkowy znaczek z okazji 80-lecia RENFE w nakładzie 140 tys. sztuk. Stowarzyszenie Sieci Kolei Hiszpańskich (RENFE) powstało 24.01.1941 roku w następstwie nacjonalizacji prywatnych przedsiębiorstw kolejowych.

Na znaczku ezst cercanias Civia 465, produkcji konsorcjum CAF, Siemens i Alstom.

(LEW)

15x15 crossword grid with 15 numbered squares containing clues in Polish. The clues are: 1. Wiatr na Saharze, 2. Owalny koszyk pleciony z wikliny, 3. Część bluzki... w sklepie mięsnym, 4. Tusz do rzęs, 5. Słazak, członek załogi Rudego, 6. Big-..., orkiestra jazzowa, 7. Buraków lub tatarski, 8. Absolwent PWST, 9. Niejeden zrzyszony w PZPN-ie, 10. Ed. amer. aktor („Wróg u bram”), 11. Mieszkali w baobabie „Kraków”, 12. Bawaria i Saksonia, 13. Wiazka, strumień iskier, 14. Jazda ... sposób na korki, 15. ... de Bergerac, kochał Roxanę.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 15 utworzą rozwiązanie.

A row of 15 empty boxes for writing the solution letters, numbered 1 to 15.

Rozwiązania krzyżówki nr 10 prosimy nadsyłać do 7 listopada 2021 r. pod adresem: ul. Grójecka 17, 02-021 Warszawa lub mailiem: rkzzm@wp.pl z dopiskiem „Krzyżówka nr 10”. Za prawidłowe rozwiązanie rozlosujemy nagrodę – weekendowy pobyt dla dwóch osób w wybranym ośrodku CS Natura Tour. Rozwiązanie krzyżówki nr 9: „Awaria sieci trakcyjnej”. Nagrodę – gadzety związkowe wylosował Piotr Krzak z Czarska. Gratulujemy. Nagrodę wysłamy pocztą. Przypominamy, że warunkiem wzięcia udziału w losowaniu jest dołączenie adresu zamieszkania oraz pisemnej zgody na udostępnienie i przetwarzanie danych osobowych.

Głos Maszynisty

BIULETYN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO MASZYNISTÓW KOLEJOWYCH W POLSCE

Wydawca: Rada Krajowa Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce ul. Grójecka 17, 02-021 Warszawa, tel. (22) 474 26 15, fax (22) 474 26 16, tel. kol. 922 474 26 15 lub 16 e-mail: rkzzm@wp.pl

Zespół redakcyjny: Rafał Zarzecki (redaktor naczelny), Paweł Spychalski. Współpraca: Grzegorz Moc, Józef Jakubina. Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i adiustacji, a także zmiany tytułów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść publikacji i ogłoszeń płatnych. Druk – Drukarnia Papillon w Krakowie.

Na okładce: Pociąg Connecting Europa Express na stacji Gdańsk Główny. Fot. Adam Krupniewski

SPĘDŹ Z NAMI

Święta Bożego Narodzenia
Sylwester i Nowy Rok

PAKIETY

od **680*** zł
za osobę

W najlepszych cenach!

- * ŚWINOUJŚCIE
- * USTKA
- * MIELNO
- * SPAŁA*
- * KARPACZ
- * ZAKOPANE

Nasi konsultanci pozostają do Waszej dyspozycji!

infolinia: 22 266 87 65

www.naturatour.pl